

Projekt

z dnia 14 marca 2023 r.

Zatwierdzony przez Burmistrza Białej Piskiej

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W BIAŁEJ PISKIEJ**

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2022 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j.: Dz.U. z 2022 r., poz. 447) - Rada Miejska w Białej Piskiej uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2022 rok - stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Białej Piskiej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Białej Piskiej

z dnia.....2023 r.

SPRAWOZDANIE

z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 r. oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją przedmiotowych zadań. Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021- 2023 przyjętego Uchwałą Nr XXXV/194/2021 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z 13 stycznia 2021r.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 447) w zakresie obowiązków Gminy Biała Piska reguluje art. 176 w/w. ustawy.

Do zadań własnych Gminy należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
4. finansowanie:
 - a. podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b. kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
 - c. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
 - d. sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
 - e. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

W okresie od 01-01-2022 r. do 31-12-2022 r. realizowana była większość zadań z powołanego wyżej katalogu.

Celem głównym Programu jest pomoc dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Biała Piska w stwarzaniu optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo - wychowawczych.

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

W przedmiotowym okresie realizowane były zadania w zakresie wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Pracę z rodzinami prowadził 1 asystent rodziny w wymiarze przeliczeniowym 1 etat.

Asystent rodziny działa profilaktycznie, co z uwagi na charakter przedmiotowych spraw jest bezcenne. Potrzebę intensyfikacji działań asystenta rodziny zauważają pracownicy socjalni oraz kuratorzy Sądu Rejonowego w Pieszku, Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Placówki Oświatowe. Jednocześnie ww. podmioty bardzo pozytywnie oceniają efekty pracy asystenta rodziny ze współpracującymi już rodzinami.

Do podstawowych zadań asystenta rodziny należało:

-opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,

-udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, prawidłowego wychowania i opieki nad dziećmi, troski o edukację i rozwój dzieci, dbałość o zdrowie, gospodarowanie budżetem domowym,

-udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych oraz problemów wychowawczych z dziećmi,

-wspieranie rodziny zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawczości, podniesienie samooceny i wzbudzenie wiary we własne siły,

-wspieranie aktywności społecznej rodziny,

-motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,

-udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,

-podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,

-dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie tej oceny dyrektorowi ośrodka,

-monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,

-sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinie i jej członkach,

-współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,

-współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna się za niezbędną.

W 2022 roku pomocą i wsparciem asystenta rodziny objętych było 15 rodzin z terenu Gminy Biała Piska. Asystent pracuje w oparciu o opracowane dokumenty: plan pracy z rodziną, protokół ze spotkania z rodziną, miesięczne sprawozdania z pracy z rodziną, okresowa ocena sytuacji rodziny.

W roku 2022 r. z terenu naszej gminy pieczę zastępczą objętych było 18 dzieci i poniesiono wydatki związane z opieką i wychowaniem dzieci na łączną kwotę 160 649,95 zł. w tym :

- 1) w rodzinie zastępczej spokrewnionej - 8-ro dzieci
- 2) w rodzinie zastępczej zawodowej - 4-ro dzieci
- 3) w rodzinie zastępczej niezawodowej -4-ro dzieci
- 4) w placówkach opiekuńczo-wychowawczych –je dzieci

Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej współfinansował koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej, jako zadanie własne - obowiązkowe z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W ramach zadań w zakresie wspierania rodziny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białej Piskiej sporządzał sprawozdania rzeczowo - finansowe z zakresu wspierania rodziny. Zapewniał wsparcie materialne dla ubogich rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Członkowie rodzin przeżywających trudności-opiekuńczo wychowawcze mieli możliwość korzystania z nieodpłatnych porad prawnych w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Piszcu, konsultacji psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnym przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białej Piskiej, w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Piszcu oraz innych służb udzielających pomocy rodzinom potrzebującym. Udzielono również niezbędnej pomocy osobom dotkniętym konfliktem zbrojnym na Ukrainie.

Na bieżąco prowadzony był monitoring sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, prowadzona była także działalność informacyjno- edukacyjna.

W celu dokonania monitoringu i ewaluacji Uchwały Nr XXXV/194/2021 Rady Miejskiej w Białej Piskiej z 13 stycznia 2021 r. - Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 dokonano analizy danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem i pomocą M-GOPS w Białej Piskiej oraz analizy przeważających problemów w rodzinach. Dokonano porównania danych zawartych w tabelach 1 i 2.

Wyszczególnienie	Rok 2021	Rok 2022
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	552	397
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	653	634
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	53	52
Występujący problem	Rok 2021	Rok 2022
Ubóstwo	383	349
Bezrobocie	322	294
Długotrwała lub ciężka choroba	102	96
Niepelnosprawność	76	81
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem:	75	81
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- rodzina niepełna	42	38

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych- rodzina wielodzietna	32	38
Potrzeba ochrony macierzyństwa- w tym wielodzietność	42	50
Alkoholizm / problem alkoholowy	4	4
Bezdomność	7	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	5
Zdarzenie losowe	3	1

Z przeprowadzonej analizy wynika, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2022 roku ma tendencję zniżkową w stosunku do roku poprzedniego. Ponadto w ramach przedmiotowych zadań dotyczących wspierania rodziny w okresie od 01-01-2022 r. do 31-12-2022 r. M-GOPS wspólnie realizował zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Biała Piska.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Biała Piska realizowany był w grupach zadań:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W ramach Punktu Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie prowadzone były następujące działania:

- wsparcie psychologa, pracownika socjalnego,

W ramach informacji i edukacji społeczności lokalnej prowadzone były działania:

- „Otwarte Drzwi” dyżur specjalistów 3 grudnia 2022 r. ,
- Kampania „Biała Wstążka” Stop przemocy, pomoc osobom doznającym przemocy,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych.

Doskonalenie kompetencji służb i instytucji prowadzono poprzez:

- szkolenia wewnętrzne dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

Odnosząc się do potrzeb związanych z realizacją zadań w zakresie wspierania rodziny zauważyć trzeba wzrost ilości spraw związanych z realizacją zadań obowiązkowych Gminy z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Potrzebne są znaczne środki finansowe na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny, który przez profilaktykę wspólnie z pracownikami socjalnymi przyczynia się do zmniejszania kosztów współfinansowania pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zauważalne jest również zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze dla osób, które opuszczają szpitale i wymagają pomocy. Niepokojący jest wzrost zaburzeń zdrowia psychicznego wśród dzieci i osób dorosłych. Regularna aktywność ruchowa oraz kontakty z innymi ludźmi, nie tylko z najbliższą rodziną, są niezbędne dla zachowania zdrowia psychicznego. Ich brak może niestety sprzyjać jego pogorszeniu.

W zakresie podnoszenia kompetencji służb i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny pracownicy M-GOPS w Białej Piskiej uczestniczyli w szkoleniach na temat:

1. Jak rozmawiać z dzieckiem o wojnie i trudnych czasach?
2. Zmiany przepisów ustawy o pomocy społecznej.
3. Zmiany przepisów w zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach chronionych.
4. Realizacja działania 4.7. Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin "Za Życiem"(tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych).

5. Realizacja usług opiekuńczych w tym specjalistycznych usług opiekuńczych – aspekty prawne.
6. Zmiany przepisów prawa w obszarze przeciwdziałania bezdomności.
7. Praca z dzieckiem z zaburzonymi więziami.
8. Organizacja społeczności lokalnej.
9. Opracowywanie i realizacja indywidualnych planów usług społecznych.
10. Zachowania suicydalne u młodzieży.
11. Zarządzanie i organizacja usług społecznych.
12. Bezpieczeństwo osobiste pracowników socjalnych.
13. Psychoterapia, Psychologia Kliniczna i Psychiatria – między dyskursem humanistycznym a biomedycznym.
14. Dom bez przemocy. Profilaktyka i niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.
15. Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi – zmiany 2022/2023.

Uzasadnienie

Sprawozdanie z Gminnego Programu Wspierania Rodziny za 2022 r. Program został przyjęty przez Radę Miejską Gminy Biała Piska na lata 2021-2023 Uchwałą nr XXXV/194/2021 z dnia 13 stycznia 2021 r.